

MOGELIJK DIACONAAL STEUNPUNT KANALENEILAND

Nadagen Triumphatorkerk

Wijken en hun kerkgebouwen

De feiten op een rijtje. Lange Termijn Beleid, vastgesteld rond de eeuwwisseling. Vacaturestop predikanten tot 2006. Eén kerkgebouw per wijk, tenzij bekostigd uit eigen kas. Voorbeelden van die 'extra' gebouwen: *Nieuwe Kerk/Tuindorpkerk*. Open houden laatstgenoemd gebouw kost die wijkgemeente anderhalve ton (nog te betalen aan solidariteitsfonds). *Zuilen*: openhouden Oranjekapel naast 'hoofdgebouw' Bethelkerk mag, mits zelf betaald (begroting 2005 sluitend). *Overvecht*: hoe dan ook één kerkgebouw dicht (tenzij nieuwe argumenten naar boven komen, is dat toch de Stefanuskerk). *Zuid-Oost*: Wilhelminakerk nog open, deels bekostigd uit verkoop Ons Huis en af te stoten deel Marcusentrum; sluitend in 2005. West: Pniëlkerk blijft open, Triumphatorkerk (Kaneleneiland nu ook behorend tot deze gefuseerde wijk) dicht, tenzij...

In de algemene kerkenraadsvergadering van 31 januari moest een aantal harde noten worden gekraakt. Uit de notitie 'Naar een zorgvuldig beheer' van het College van Kerkrentmeesters (CvK) kwamen zaken naar voren waarover principieelstandpunten moesten worden ingenomen. De rentmeesters maakten de notitie omdat ze de begroting 2005 slechts onder voorbehoud konden goedkeuren. De tekorten van dit kalenderjaar en op de meerjarenbegroting tot 2010 zijn namelijk fors aan het oplopen. De voorstellen van het College van Rentmeesters zijn derhalve voor bepaalde wijken zeer ingrijpend.

Allereerst kwam ter sprake het idee om de Triumphatorkerk open te houden voor de reguliere kerkdiensten. Het CvK stelt dat daarvoor samenwerking moet worden gezocht met de RK parochie (begin vorig jaar liepen deze besprekingen definitief vast, -red.) of met een ander kerkgenootschap (ook deze pogingen zijn mislukt). Daarnaast zoekt de Protestantse Gemeente Utrecht samenwerking met de SHBU, exploitant van protestantse bejaardencentra. Dit met het oog op eventuele nieuwbouw van bejaardencentrum Transwijk met mogelijk een multifunctionele - dus religieuze - ruimte vanaf het jaar

Reeds op 1 juli dit jaar zou de diaconie de eerste van de jaarlijkse bijdragen tot het jaar 2010 moeten hebben overgemaakt.

'Onzalig idee'

De reacties op dit voorstel in de AK op de laatste avond van de maand januari waren er meteen. Ds. Kees Bouman maakte van zijn hart geen moordkuil en bracht meteen naar voren dat hij dit een 'onzalig idee' vond. De voorzitter van de CvK Theo Kraaij, vond dit een 'te katholiek' woord. Dit hinderde ds. Bouman echter niet in het geringste. Hij ging door met zijn argumenten tegen het aanwenden van diaconale gelden voor het openhouden van het kerkgebouw op Kaneleneiland. Zo vond hij het 'onvoorstelbaar' dat dit idee niet was ingegeven door de wijkgemeente Triumphatorkerk zelf, maar dat de kerkrentmeesters de kerkenraad op dit idee moesten brengen om uit de financiële noden te komen. Ten slotte merkte hij op dat het 'vo-

lume van een wekelijkse eredienst' van totaal ander gehalte is dan een diaconaal steunpunt in de wijk. CvK-voorzitter Theo Kraaij stelde hier tegenover dat een concept zoals dit in Haarlem door ds. Beumer vorm is gegeven, ook in Utrecht kans van slagen zou kunnen hebben (zie kader 'Project Haarlem' in Utrecht).

Precedent

In de discussie over de toekomst van de Triumphatorkerk werd door Bouman de vraag gesteld of dit CvK-concept een precedent voor andere wijken zou kunnen zijn. Immers verwoordt de notitie het als volgt: "Het meest principiële punt is: denkt de Algemene Kerkenraad dat op langere termijn in elke wijk van de stad een volledige wijkgemeente in stand kan blijven? Tot nog toe wordt hiervan in Utrecht uitgegaan, terwijl je in andere steden ziet dat wijken waar bijna geen 'gewone' gemeente overblijft een diaconaal steunpunt de rol van het kerkgemeente-zijn overneemt."

AK-voorzitter ds. Jan Muntendam vroeg aan voorzitter Wim Bos van het DMO of dit college de diaconale gelden zonder meer ter beschikking zou stellen. Wim Bos liet dat in het midden met de opmerking dat dit nog overlegd moet worden binnen het Diaconaal Missionair Orgaan.

Uitstel van executie?

Onduidelijk bleef in hoeverre de plannen van de SHBU realiteitswaarde hebben. Als de bouw van het nieuwe bejaardenhuis met multifunctionele ruimte op Kaneleneiland rond 2010 realiteit zou zijn, zou het op dat moment dan betekenen dat het diaconale steunpunt (in casu het gebouw van de Triumphatorkerk) alsnog zijn dienst gedaan zou hebben? Bouman: "Dan is er niet alleen sprake van kapitaalvernietiging, maar ook een schending van commitment aan de nieuw gewonnen doelgroep. Dit gehele plan zou dus tijdelijk uitstel van executie zijn."

'Project Haarlem' in Utrecht

In Utrecht is wel eens sprake geweest van een 'diaconale herberg' naar het voorbeeld van een dergelijk project in Haarlem. In dit kader bezocht een delegatie van Utrechtse DMO'ers het bedoelde pastoraal-diaconale steunpunt 'Stem in de Stad' van ds. Jurrien Beumer. De Utrechters kwamen tot de conclusie dat het daar gaat om een grootstedelijk steunpunt voor voornamelijk pastorale werkzaamheden, waarbij ook enkele diaconale activiteiten plaatsvinden. Toentertijd werden daar ook manifestaties van de 'Arme kant van Nederland' ondersteund en vormgegeven. Verder worden in het Haarlemse steunpunt lezingen gehouden en zijn er zelfhulp-groepen van lotgenoten. Een dergelijk concept 'kopiëren' naar een andere stad en dan nog een buitenwijk daarvan, maakt het overlevingsplan van de protestantse stadspenningmeesters voor de kerk op Kaneleneiland op zijn zachtst gezegd opmerkelijk.

Evensong in Janskerk

Zou het Miserere van Allegri zo beroemd worden zijn als het niet ooit door Engelse koorleiders met zoveel smettelijkheid op CD was uitgebracht? De combinatie van Gregoriaanse melodie en de door Lorenzo Allegri daardoor heen geweven ijle discantstem snijdt door je ziel. Jammer om die muziek alleen te reserveren voor Psalm 51, de kreet om medelijden uit de psalmen Davids. Daarom zongen Davids scholieren deze maand hun vaste Nunc dimittis-tekst op deze muziek en werden fragmenten uit het Magnificat van Antonio Caldara afgewisseld met Gregoriaanse zang ingezet voor de lofzang van Maria, het lied bij uitstek voor de vesper.

In de Evensong van 27 februari, op het uur tussen licht en donker aan het begin van deze tijd van inkeer, klinkt de muziek vanuit de diepte omhoog, vanuit het donker smekend om licht, vanuit het leven over de grenslijn van de dood: Pie Jesu uit het Requiem van Andrew Lloyd Webber, de componist van de musicals *Cats* en *The Phantom of the Opera*. Geef vrede! Indrukwekkend en bijna mystiek is Lloyd Webber in deze kerkmuziek, oorspronkelijk gezongen door een moeder en haar kind. Het kind wordt tenslotte bedolven onder het bruut geweld van oorlog, bulderende kanonnen razen over hem heen. In de lugubere stilte na al het zinloos geweld is als enige nog de stem van dat kind hoorbaar, *out of the deep* dromend van het eeuwige licht. Kan het anders dan dat het De profundis (psalm 130) de psalm voor deze Evensong is, uitgevoerd in de zetting van John Rutter's Requiem, met een celosolo voor Nelleke Hoekstra. Gert Oost speelt de orgelpartijen en begeleidt de samenzang, dat alles onder leiding van Lisette Bernt.

Vanaf 16.30 uur gaan de deuren open en is er thee/koffie. De Evensong zelf begint om 17.00 uur. De toegang is gratis, er is een collecte bij de uitgang.

In april vorig jaar maakte Kerk in de Stad melding van het definitief afhandelen van de Katholieke Kerk Kaneleneiland als fusiepartner voor het behoud van een van beide kerkgebouwen (in casu de Triumphatorkerk).

Overvecht raakt Stefanuskerk kwijt

Van onze redactie

De Algemene Kerkenraad boog zich op 31 januari opnieuw over het gebouwenbesluit van Overvecht. Het CvK stelde in zijn notitie voor, het indertijd genomen besluit tot sluiting van de Johanneskerk en openhouden van de Stefanuskerk, terug te draaien. Er werd duidelijk gemaakt dat de beslissing indertijd (februari 2004) een verkeerde beslissing op emotionele gronden was. Indertijd werd een en ander voorgesteld alsof de gebouwen identieke kosten en baten hadden. Later bleek dat dit niet het geval was. In de oorspronkelijke notitie van het college van CvK was er ook op grond van de enorme verbouwkosten (300.000 euro) het advies gegeven dit kerkgebouw alsnog af te

stoten. In de latere versie van de notitie ontbrak dit gegeven en werd op grond van het achterstallig onderhoud en de hoge exploitatiekosten zonder goede verhuurbaten het afstotingsadvies gegeven.

'Ongelukkig'

Het AK-moderamen stak ook de hand in eigen boezem door toe te geven dat de koppeling predikant en gebouw destijds een "ongelukkige keuze" geweest was. Niet alle leden van de AK lieten zich overtuigen van de noodzaak van het terugdraaien van deze beslissing. Er werd doorgevraagd naar onderbouwing van de financiën. De woordvoerders van het College van Kerkrentmeesters lieten echter duidelijk weten dat zij na grondig onderzoek una-

niem wilden vasthouden aan hun advies om de onrendabele kerk hoe dan ook toch af te stoten. Er gingen nog stemmen op om de Stefanuskerk toch te behouden "omdat mensen belangrijker zijn dan centen." De redenering was dat men de beslissing nu eenmaal genomen had en dat het nu ook wat zou mogen kosten. "Ten slotte is men dit de leden uit de Stefanuskerk verplicht."

Procedure

Uiteindelijk bracht de voorzitter het voorstel in stemming omdat de gezamenlijke wijkgemeente Overvecht hier zelf om verzocht had. Jan Muntendam gaf voor deze stemming de dringende advies dit besluit niet langer vooruit te schuiven. Wel moet de kerkrechtelijke proce-

dure gevolgd worden, zodat de AK op dit moment niet meer deed dan het voorstel om het gebouwenbesluit van vorig jaar terug te draaien. Nu zal aan de wijkgemeente Overvecht dit (nieuwe) principebesluit worden voorgelegd, teneinde dit in de volgende AK-vergadering te effectueren. De AK zal zijn principebesluit tot afstoting van de Stefanuskerk alleen nog wijzigen indien er in het gesprek met de wijkgemeente Overvecht, dat binnenkort zal plaatsvinden, nieuwe argumenten worden aangedragen.

De uitslag van de stemming was: negen stemmen voor, vier tegen en twee blanco. Dit betekent dus voor de wijk Overvecht wederom een aantal weken van spanning wat er nu uiteindelijk zal gaan gebeuren.